

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ—JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: : invoială :: :

Unitatea

2. REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foie bisericească-politică— Apare în fiecare Sâmbătă

Europa centrală

În presa noastră, ca și în cea mondială, a avut răsănit excepțional un interview acordat de d. *Julius Maniu* ziarului vienez „Neue Freie Presse” din 23 Dec. 1930. — Situația politică internă d. Maniu o vede perfect mulțumitoare. Nici un motiv pentru schimbarea guvernului, care continuă sistematic realizarea programului național-țărănesc. Rusia e o primejdie serioasă. Mai mult pentru Europa decât pentru noi. De aceea marile puteri să ia măsuri în comun. Primejdioasă este însă, din cale afară, criza economică-financiară. Remediu? O confederație a statelor Europei centrale:

„Înainte de război Europa centrală se compunea din state cu alcătuire forțată. Erau adevărate conglomerate, cu niște lumi în stare haotică. Era imposibil ca ele să continue a exista în forma lor artificială de atunci. Procesul de diferențiere era inevitabil; lui trebuie însă să-i urmeze la timp procesul de integrare.

„Viața omenirii de azi, în special viața economică, tinde negreșit spre unități mari. Procesul de integrare în direcția unei mari unificări economice poate deocamdată să fie înfrânt numai prin realizarea unei Confederații Central-Europene, căreia ar trebui să-i aparțină Polonia, Cehoslovacia, Austria, Jugoslavia, Ungaria, Bulgaria, Grecia și România.

„Scopul și ținta acestei puternice confederațiuni ar fi crearea succesivă a unor alianțe economice încheiate contractual cu privire la schimbul de mărfuri pe baza unor anumite preferințe sau contingentări, apoi o uniune vamală, posibilități comune de apărare și în fine, cu păstrarea suveranității fiecărui stat, o alianță mai strânsă cu anumite obiective și organe comune...

„Formarea unei astfel de confederațiuni, care ar însemna în același timp un zid de apărare cu tendințe pur defensive împotriva Sovietelor, ar oferi o posibilitate de protecție deosebit de efectivă nu numai pentru statele Central-europene, ci și pentru celelalte state, fie că această confederație Central-europeană s'ar alipi pentru a crea Federația generală europeană, fie că celelalte state europene i-s'ar alipi succesiv, dacă motivele și piedecile care par a opri deocamdată crearea unei confederații generale europene ar fi înlăturate...

— Și până la înfrățirea acestui gând, criza fiind extremă, în special pentru agricultură, interesând deaproape însă și apusul industrial, trebuie luate măsuri urgente: „Trebuie procurate credite agricole favorabile cu ajutorul puterilor din Apusul Europei și trebuie convertite vechile datorii insuportabile. Afară de aceasta ar fi de încheiat fără întârziere tratate regionale economice pe baze preferențiale sau de contingentare. Începutul pentru aceasta a fost făcut deja la conferințele din Sinaia și Varșovia. Pe de altă parte, ar trebui să se urmărească reducerea prețurilor pentru produsele industriale în general și pentru articolele industriale necesare agriculturii în special, precum și reducerea importanței a întregului standard de viață, până când s'ar atinge prin ameliorarea situației și o sporire a producției până la maxim și o creștere a veniturilor”.

Zări întunecate

Icoana sombră a noului an — Criza sufletului și a însuflețirii —
Temeiuri de optimism — Datoria clerului

(*) De când lumea, omul a făcut la fel: a zăvorât în cripta uitării trecutul încărcat cu ponosul relelor apuse și s'a aruncat cu nădejdi pururi noi în brațele necunoscute ale viitorului. Numai pentru cel mai tânăr fiu al lui Cronos, anul Domnului 1931, fiii oamenilor au altă măsură. Îl primesc dela început cu groază și cu dușmănie.

După toate semnele, așa i-se și cade. S'a născut în blestemata zodie a crizei. Are fața sfârșită de posturi fără voie și haină roasă, petecită. Vorba aspră, care nu promite, ci cere: sacrificii și renunțări. Iar în ochi îi ard frigurile boalei. În dosul privirilor stranii clocotesc, de sigur, tainicile puteri ale distrugerii: ura, nemulțumirea, revolta.

Totuși, judecata e cel puțin pripită. De atâteaori aparențele înșală și atâtea dimineți de ploaie se scaldă mai târziu în soare. Dar oricum ar fi, taina viitorului cine-o știe? Nu-i nebunie să ne înveninăm ziua de azi cu teama celei de mâine? Ajunge zilei necazul ei. Veșnica înspăimântare în fața necunoscutului e zestrea celor slabi și bolnavi; cei tari nădăjduesc, fie și împotriva nădejzii, și privesc încrezători înainte.

Considerațiuni pe cât de simple, pe atât de adevărate. Totuși, durere, ele nu vor schimba cu nimic fața lucrurilor și a oamenilor. Ea va rămânea întunecată, ca norii amenințători ce învăluie zarea viitorului. În această atmosferă deprimantă, năbușitoare sunt învăluși și slujitorii altarelor. Ce să facă? Cum să privească în fața urgiei? Ce tropare să intoneze: ale morților ori ale învierii?

Răspunsul e ușor. Omul anului 1931 este greu bolnav. De aceea se tânguie, țipă și se sperie de vedenia turburătoare a viitorului. Din nenorocire, boala e mai grea chiar decât pare. Căci cumplita grijă numită: criză economică, este numai rana de suprafață a unui rău mai mare, care se zice criza sufletului. Cine nu vede, anume, că ciudata anomalie economică a sărăciei celei mai cumplite în mijlocul unei formidabile supraproducerii agricole și industriale este urmarea unor așezări sociale lipsite de duhul dreptății și iubirii creștine? Iar spiritul păgân concretizat în aceste stări de lucruri a izvorât din sufletul singuraticilor, cari perseverează și azi în pornirile lor păcătoase. De altă parte, ori cât de mare ar fi mizeria materială, apăsarea traiului și lupta pentru brășul de pâine al zilei, ea nu poate sgudu un suflet adevărat creștin în măsura în care vedem turburați pe atâția din semenii noștri. Numai cel ce trăiește cu totul pe pământ, pentru pământ, pentru plăcerile acestei vieți și poate pierde, din pricina unor renun-

țări și abdicări vremelnice, echilibrul sufletului până la revoltă ori desperare.

Acesta fiind diagnosticul boalei, este lămurit că întâiul și cel mai cu răspundere medic al ei este preotul. Poate că are și nițică vină în trecut. Cum de s'a înstăpănit duhul pământului în așa măsură peste sufletele lui Hristos? La tot cazul, are o mare datorie în prezent: să vegheze și să lucreze din toate puterile pentru vindecarea marelui bolnav.

Diagnosticul boalei și bunul simț pastoral îl spune cum. În nici un caz nu bocind și tânguind la căpătâiul bolnavului. Întâia lui datorie e să răspândească în jur curaj, încredere, înălțarea sufletească. Cu pilda, mai întâi. Lovit însuși, poate mai greu decât alții, în minimul de existență din trecut, el va continua să fie întruparea spiritului evanghelic, care știe purta cu seninătate, cu acelaș sfânt indiferentism, cu aceeaș detașare de cele pământești sărăcia ca și belșugul, știe trăi cu puțin tot așa de mulțumit ca și cu mai multul de până acum. Apoi cu sfatul și îndemnul. Va căuta să întărească duhul creștin al dreptății și iubirii, al renunțării și modestiei și în credincioși. Pe cei căzuți pradă mizeriei, îi va ocroti, făcând apel la caritatea celor cu stare. Pe cei turburați din cauza unor mici renunțări pe cari trebuie să le suporte, îi va aduce la realitate. Am depășit cu toții standardul de viață îngăduit situației noastre, domni și țărani deopotrivă. Dacă cruda realitate ne readuce la normal, nu-l primejdie de moarte. Scurt: preotul va răspândi în jurul său un optimism robust și luminat. Nu numai spiritul evanghelic cere această atitudine, ci și o justă cumpănire a realităților. Criza nu-i eternă. Rezervele noastre de bogăție nevalorificată, ca și cumințenia de ultimă oră a marilor puteri europene, vor reuși să-i vie de hac. Traiul s'a ieftinit în anii din urmă și continuă pe această cale. Risipa, de care am fost vinovați cu toții, odată și odată tot trebuia să înceteze. Și la toată întâmplarea vitalitatea noastră e cu mult mai mare, decât să poată fi justificată pornirea de veșnică tânguire a celor slabi și fricoși.

Cu atât mai puțin se poate admite pornirea de revoltă, de ură între clase, de dărză și sombră mocnire a unei profunde nemulțumiri, izbucnirea căreia ar putea fi fatală. În această privință, preotul va asculta marea solie de Crăciun a Papei: trebuie să fie apostol neobosit al păcii lui Hristos.

Iată drumul pe care trebuie să umble preotul lui Hristos în anul 1931. Care poate fi an de urgie ori de binecuvântare. Fiindcă mizeria, necazul, are darul de-a trezi sufletul

din toropeală. Il face să aibă ținută hotărâtă pentru ori contra lui Dumnezeu. Alegerea depinde în mare măsură de munca preotului. De aici marea lui datorie și răspundere pastorală în anul ce vine.

Aceeaș ținută o impune și dragostea de neam, nedesmințită în tot trecutul preoțimii noastre. Anul ce vine îi pune la încercare această nobilă virtute. Suntem siguri că va ieși biruitoare. Criza sufletului și criza de însuflețire prin care trecem, va trebui să însemneze încă o pagină luminoasă în istoria bisericii noastre!

† Vintilă Brătianu.

Intr'un amurg de iarnă, s'a stins pe neașteptate, Luni în 22 Dec. 1930, la moșia sa din Mihăiești, Vintilă Brătianu, președintele partidului național-liberal. Intr'o impresionantă unanimitate, țara a îmbrăcat haină de jale și cu funeralii naționale a așezat, a doua zi de Crăciun, în cripta familiară dela Florica, rămășițele rămăntești ale marelui patriot, care, închinând o viață de aprigă muncă și sbuciumată luptă binelui obștesc, a meritat să fie declarat mort al neamului.

În fața mormântului deschis fără de veste a amuțit ca prin farmec puvoiu criticilor și hulelor acerbe, cari zece ani de-a rândul s'au revărsat asupra lui cu o înverșunare și perseverență fără precedent în istoria noastră politică, făcând loc elogiilor unanime, cu cari prieteni și adversari deopotrivă au ținut să proslăvească amintirea celui trecut de-acum în istoria neamului. Și, de astădată, nu misterioasa maiestate a morții, cu porunca ei rece de-a nu spune despre morți decât bine, a produs această bruscă schimbare a judecăților. Elogiile de ultimă oră au fost un act de dreptate, cel puțin atât de sincer, pe cât au fost osândirile din viață.

Căci, fără îndoială, Vintilă Brătianu a greșit. Și rolul important pe care l-a hărăzit soarta în viața publică a făcut, ca roadele amare ale rătăcitelor lui teorii, susținute cu dârzenie sectară permanent și împotriva tuturor, să le simtă țara întreagă. Dar n'a păcătuit Vintilă Brătianu niciodată împotriva celei mari virtuți cetățenești, care se chiamă

dragoste de neam. Aceasta l-a stăpânit în așa măsură, încât din ea s'au inspirat până și greșele teoriilor lui de șovinism românesc în economie și finanțe, și tot această înflăcărată iubire de țară l-a făcut să poarte cu resemnare de mucenic ponoasele și batjocurile insultătoare cari i-au fost pâinea de toate zilele mai bine de un deceniu. Dacă mai adăugăm la această trăsătură esențială sufletului lui hărnicia pilduitoare, onestitatea pe care nici dușmanii n'au avut curajul să i-o bânuiască, un înalt simț al datoriei, simplitatea modestă a traiului, ca și viața lui familiară de model, este neîndoios că Vintilă Brătianu, trecând la veșnicie, lasă istoriei amintirea unui mare român și mare cetățean. — Fie-i partea cu dreptul!

Krishnamurti la București. Din lumea de vise a lui Calidasa și a lui Sakyamuni a sosit, și la noi, să conferențeze în 22 Dec. c. în sala Ateneului Român, fiul târgușorului Mandanapalle, tânărul și mult alintatul apostol al unei noi ideologii »mântuitoare»: Jiddu Krishnamurti.

Curățel, ușurel, frumos frizat, bine îmbrăcat, în anturajul doctorului în științele teozofice Rajagopol, a inginerului italian Colatroni și a doamnei de companie Sigget, a fost întâmpinat în gara Mogoșoaia de adepții săi români din capitală, fiind condus de ei la Athénée Palace, iar de aci la Palatul Regal, unde a semnat în registru.

Încercuit de ziaristi și copleșit de întrebările lor, cel asaltat s'a achitat într'o franțuzescă greoaie: Nu umbli să întemeieze o religie nouă; nu vânează credincioși. Simte însă nevoia inexorabilă de a vorbi oamenilor, în convingerea că ideile n'au naționalitate și așa, primite de lume, pot s'o ferească. Cum? Trezindu-se la conștiința de sine și evadând din crusta strimță a individualității, ca aceasta să trăiască liberă și în conformitate cu legile morale ale conștiinței de sine. Cătu-i pentru suflet, viața e realitate și acum și după moarte. Nu noi însă, nu eul nostru e nemuritor, ci scânteia de viață în totalitatea ei, Dumnezeu fiind tocmai această scânteie de viață universală, care pălpăie în toate lucrurile existente. Cu alte cu-

vinte: trăiască doctrina pantheistă, stăpâna suverană a adevărului izbăvitor.

Intr'un »buletin de prezentare» al noului »Mesia» găsim cugetări ca acestea: »Fiindcă ați așezat religia și credința înaintea vieții, a survenit stagnarea». Altă perlă: »Dobândirea Adevărului consistă în desvoltarea vieții și dăruirea, către viață, a celui mai deplin, posibil, orizont, pentru exprimarea ei». Incă una: »Credinți, religii sau dogme, nu au nimic de a face cu Adevărul». Și încă o cugetare de a acestui »artist al vieții», care putea juca o excelentă partidă de tenis și de golf. Handicapul lui la golf a fost doar plus doi!». Poftim: »Prin Dumnezeu eu nu înțeleg Dumnezeul tradiției, ci Dumnezeul care se găsește în fiecare om și acest Dumnezeu poate fi realizat numai prin împlinirea vieții. Cu alte cuvinte, nu este alt Dumnezeu, afară de acel manifestat în omul purificat, devenit perfect».

Cine păcatele ne-ar putea mântui acum pe noi și țara noastră cu civilizația ei, în aceste vremuri de »hiperproducție de tot felul, blocare, inegalitate în distribuție și natural, învâlmășag, sufocare, țipăt, geamăt, amenințare de conflagrație» decât acest Krishnamurti, care apare azi, »nu un izolat, ci însuși exponentul dinamic, prin excelență reprezentativ, — unicul — pentru că singur s'a realizat în fapt, — al acestei desnădăjduite încercări de salvare și de creație a noului civilizațiuni» cum scrie una din admiratoarele sale române?

Numărul catolicilor. Turma cuvântătoare ce ascultă de glasul urmașului Sf. Petru e numeroasă foarte, și e în creștere continuă. Statistica semioficială a Vaticanului arată, după o știre din 20 Noemvrie c. că numărul celor ce mărturisesc crezul Romei creștine, pe întreg rotogolul pământului, cu sfârșitul anului 1929, era de 341.430.900. Dintre aceștia în număr rotund 109.097.000 se aflau în America de Nord, în America Centrală și în cea de Sud. În Europa erau 208.882.000, în Asia 16.536.000, în Africa 5.330.000, iar în Australia 1.585.000, uniți în cugete și simțiri cu Capul creștinătății și dând lumii priveliștea a cece este, acum în parte, și odată cuprinzând toată lumea binecredincioasă, o turmă și un păstor suprem.

□ □ Foiața „Unirii” □ □

„Pentru zile negre”

(Observări și precizări)

de p. Octavian Popa

Articolul cu titlul de mai sus al fratelui Ion Rinea, publicat în numerii 46 și 47 din 1930 ai »Unirii», mă îndeamnă să fac unele observări, pentru a preciza și a așeza statul chestiunii în adevărata sa lumină. Părintele Rinea ne judecă greșit pe ceice am cerut »înglobarea preoțimeii la fondul de pensuni al statului». Dsa ne face nedreptatea, de a crede, că noi suntem pentru soluția aceasta »fiindcă se prezintă în cea mai seducătoare formă: Avantajii mari, fără sacrificii însemnate» și ne osândește, fiindcă am avea »o repulsiune instinctivă față de orice lucru, ce cere un efort, sfortări și jertfe grele», și voim să le evităm »pe acestea, preferând mijloacele, cari se prezintă conducătoare la seop, fără prea multă trudă și bătaie de cap». Și când ne acuză pe noi de aceasta voință, de a ne sustrage dela orice jertfă și trudă, și vede în noi pe cei ce încunjură orice efort, sfortări și bătaie de cap, se teme, că statul va ridica »grele pretensiuni financiare și pentru trecut», așadar se teme, că va trebui să facem sfortări și jertfe. Dar să trecem peste aceste

Păr. Rinea spune că, înainte de a examina serios soluția pensiilor dela stat, ar fi trebuit să dăm unele taturiri preliminare. Și asume: început-am cel puțin unele tatonări în direcția aceasta, angajat-am și numai câteva convorbiri particulare cu caracter strict informativ cu organele competente ale statului, ca să cunoaștem chiar și principial numai punctul de vedere al statului? Ator, să mă ierte p. Rinea, dar se pune pe un punct de vedere, pe care nu îl putem urma. Nici unui preot nu îi este permis să pertracteze cu guvernul țării afaceri, cari privesc Biserica. Aceasta se ține de competența I. P. S. Arhieriei. Noi ne putem exprima o dorință înaintea Lor și Înaltul Cor episcopesc e în drept a decide dacă și când e oportun, să pertracteze cu guvernul această chestiune. Noi credem, că acum e timpul oportun și orice întârziere e în paguba Bisericii.

Altcum chestiunea e destul de clară, fără tatonări și fără angajeri de convorbiri. Statul are o lege pentru pensionarea funcționarilor publici. Intre aceștia legea înșiră și pe »eclsiastici», fixând etatea, când pot și când trebuie să treacă »eclsiastici» în pensiuine. Preoțimea din vechiul regat se pensionează în conformitate cu această lege. Așadar chestiunea se prezintă cu mult mai ușor decum i-se pare p. Rinea. Statul nu poate să refuze înglobarea preoțimeii noastre la fondul de pensuni

al statului, pentru că majoritatea covârșitoare a preoțimeii din țară e înglobată la acest fond. Avem de altfel și caz de precedentă. Profesorii dela institutele din Blaj aveau fondul de pensiuine propriu. Acum sunt trecuți la stat.

Relația între biserica noastră și stat? Rog pe p. Rinea, ca sub stat să nu înțeleagă biserica ortodoxă. Statul e al tuturor și constituția ne garantează un tratament egal tuturor bisericilor. Ofensiva ortodoxă, care acum ne arată ca pe niște favorizați de stat, va înceta dela sine, când va vedea, că nu ne poate înghiți. Dar între ofensiva aceasta și legea de pensuni a statului nu este și nu poate fi nici o legătură.

O separație a bisericii de stat? Am mai spus-o: Deocamdată nu ne amenință această separație. Că va veni odată, o admitem, dar în acel caz năcazul cel mare nu ni-l vor cauza pensionarii, ci preoții în funcțiune, cari vor pierde întregirile dela stat. Aici va fi lovitura cea mare, pentru că parohiile noastre sunt în genere slabe. Dar — am mai spus-o — biserica are pentru acea eventualitate un mijloc puternic: celibatul. Dar chiar și această eventualitate reclamă trecerea la fondul de pensuni al statului cât se poate mai degrabă. Biserica scăpată de grija pensiunilor își va putea face un fond de rezistență — pentru zile negre. Avem legea de pensuni, să folosim favorurile ei,

Pax Christi

— Solia de Crăciun a Sfântului Părinte Papa Pius XI —

În ajunul Nașterii Domnului, colegiul Cardinalilor s-a prezentat, după datină, la Sfântul Părinte, pentru a-i tălmăci bunele urări de sărbători și de anul nou, ale întregii creștinătăți. Purtător de cuvânt a fost Card. Granito Pignatelli, decanul colegiului, care în alese vorbe a pomenit marile binefaceri de cari a învrednicit Domnul Biserica sa și pe cărmuitorul ei în cursul anului trecut.

Răspunzând, Părintele Creștinătății trece mai întâi în revistă bucuriile și durerile de un an al bisericii. Strălucitele comemorări ale ss. Augustin, Emeric și Antoniu de Padova, cari își vor găsi continuarea firească în aniversarea conciliului ecumenic din Efes (431), apoi minunatele congrese euharistice naționale și cel mondial din Cartagina, și în deosebi netăgăduita sporire a râvnei creștinești prin stăruințele uimitoare ale misionarilor, în lumea păgână, și ale „Acțiunii Catolice” în cea creștină, sunt bucurii pentru cari nu putem mulțumi îndeajuns Atotputernicului.

De altă parte însă n'au lipsit nici durerile și grijiile. În Mexic, Rusia, Siberia și China frații noștri își continuă calvarul muceniciei. Chiar în Italia, în Roma însăși, se desfășoară o neîngăduită propagandă sectară, în butul tratatelor și legilor. — În multe părți, creștinii au fost năpăstuiți de năprasnice revărsări ale puterilor firii: cutremure de pământ, inundații ș. a. spre marea durere a Părintelui comun. Pentru toți cei prigonți și îndurerați, Papa cere rugăciunea și ajutorul tuturor.

Grea și primejdioasă din cale afară este în deosebi uriașa criză economică și financiară, care bântuie întreaga lume, începând cu cele mai bogate state, până la nenorocitele familii ale milioaneilor fără lucru și fără pâine. Născută dintr-o nedreaptă așezare socială, din care lipsește dreptatea și dragostea creștină, sporită cu clocotul urilor neîmpăcate, de clasă și neam, apăsătoare mizerie materială face pe mulți să vadă în zarea viitorului nori grei și amenințători. Papa crede că temerile sunt exagerate, vrea să spere cu tot dinadinsul că nu toți norii aduc furtună. Totuși, pentru atmosfera turburată în care ne mișcăm, cea mai bună, cea mai caldă, cea mai sfântă urare pe care o poate face omenirii este: *pacea, pacea lui Hristos*, singura adevărată, rodnică, durabilă. — Cuvintele admirabile, închinare acestui gând al păcii, atât de necesare mai ales în sombra perspectivă a unui nou măcel, le reținem în cele ce urmează:

„Și acum cuvântul de felicitare către Voi, venerați Frați și preaiubiți Fii, Ni-l așază în inimă și Ni-l pune pe buze solemna și scumpa sărbătorire la care ne pregătim din nou: *in terra pax*. Este urarea de bine venită din cer și cântată primadata de îngeri

Păr. Rinea recunoaște că „enorme greutăți ale susținerii familiei ne pun în imposibilitate de a ne crea fondul nostru de pensii, capabil a ne ajuta omenește pe noi și familia noastră la zile negre”. Totuși e de părere „să părăsim fără nici un regret ideea rezolvirii acestei probleme cu ajutorul statului” și stăruie pe lângă „înfăptuirea propriului nostru fond cu orice sacrificii”. Dar, convins că aceasta nu se va face, recomandă „ca fiecare dintre noi să asigure iubiților săi bani albi pentru zile negre, cum va putea, poate prin asigurări pe viață ca și până acum”.

Sfaturile din urmă e frumos și, pentru Sf. Sa care nu are copii, e realizabil, dar ce va putea face cel cu 5—6 copii?

Părerea mea este și rămâne cea veche, și după cetirea articolului păr. Rinea:

1. Jertfele mari aduse de preoțime până acum au arătat, că numai din puterile noastre nu ne putem asigura bătrânețe liniștite, nici nu putem ușa lacrimile văduvelor și ale orfanilor.

2. Interesele mari ale bisericii cer ca preoții bătrâni și neputincioși să fie trecuți la o pensie bine meritată și suficientă.

3. Anul de doliu — un an de chin și de jale și pentru văduve și pentru parohii — să înceteze a mai ființa.

4. Preoțimea să fie trecută la fondul de

deasupra leagănului noului născut și nemuritorului Rege al veacurilor, venit să împace pe oameni cu Dumnezeu, pe oameni cu oamenii, jertfându-se pentru toți, rechemând pe toți la universală dragoste a Părintelui divin și la o universală frățietate omenească, la concepția și practicarea iubirii frățești, la justa apreciere și la detașare de bunurile pământești, la căutarea mai întâiu și mai pe sus de toate a bunurilor spirituale. Ce urare mai binevenită și mai corespunzătoare v'as putea face decât această invocare de pace, pace? Și chiar de aceea urarea Noastră de bine nu se îndreaptă numai către voi, ci către toată lumea, pentru că Isus a venit să mântuiască pe toți, dar în chip deosebit către toți iubiții fii ai acestei mari familii catolice a Bisericii, pentru întemeierea căreia a venit Isus: e vorba de pacea adusă de Hristos, de pacea lui Hristos, și nime nu poate fi cu Hristos și al lui Hristos, decât atunci când se află în Biserica catolică și cu Biserica catolică: *Ubi Ecclesia ibi Christus*.

„De aceea catolicii nu sunt chemați numai la cea mai amplă și perfectă bucurie a păcii lui Hristos, ci precum la consolidarea și lățirea împărăției lui Hristos, așa și la propagarea și consolidarea păcii Lui. Aceasta o vor face intensificând apostolatul cuvântului adevărului, a operelor de binefacere și a rugăciunii, apostolat atât de ușor pentru toți, așa de puternic, atotputernic în fața lui Dumnezeu.

„Măreția și datoria acestui apostolat al păcii Ne aparține în locul prim Nouă și tuturor celor chemați să fie slujitorii Dumnezeului păcii; dar în același timp el este un teren vast și frumos și pentru laicii catolici, pe cari nu încetăm a-i invita să participe la apostolatul ierarhic. Această caldă invitare o îndreptăm către catolicii din lumea întreagă, dar mai ales către cei cari studiază, lucrează și se roagă în Acțiunea Catolică. Unească-se ei cu toții în pacea și pentru pacea lui Hristos, într-o deplină unitate de vederi și de sentimente, de dorințe și rugăciuni, cu fapta

pensiune al statului, în conformitate cu legea de pensii, care privește și pe eclesiastici.

Aceste considerațiuni le-a avut în vedere preoțimea din vicariatul Făgărașului, adunată în sinod la 11 Noemvrie, când cu unanimitate a hotărât menținerea deciziei aduse în sinodul de primăvară, prin care ruga pe Preaveneratul Consistor arhiepiscopesc, ca să facă demersul necesar pentru înglobarea preoțimei la fondul de pensie al statului, întru cât aceasta se poate face fără știrbirea autorității bisericești.

Părerea noastră este, că orice întârziere a rezolvirii acestei chestiuni aduce mari pagube Bisericii și ține preoțimea departe de favorul imbiat de legea de pensionare. Fondul de pensii al statului e alimentat de stat din contribuțiile tuturor, prin urmare și ale credincioșilor noștri, și noi să ne temem a ne apropia de el?

Cetiți și răspândiți „UNIREA”

și cu cuvântul, — cu cuvântul rostit, scris și tipărit — și o atmosferă caldă, cu siguranță binefăcătoare, de adevărată pace, va străbate în toată lumea.

„Ne trebuie însă „pacea lui Hristos”, și nu numai un pacifism sentimental, confuz și nelămurit; fiindcă numai aceea e adevărata pace care vine de la Dumnezeu, și care are notele esențiale, indispensabile și roadele prețioase ale adevăratei păci... Așa cum limpede spune sf. Pavel (Ep. Filip. 4, 7): „Și pacea lui Dumnezeu, care covârșește toată mintea, va păși inimile voastre și cugetele voastre în Hristos Isus”.

„Prin urmare pacea lui Hristos, adevărata pace, întrece simțurile, și este o mare greșală a crede că ar putea domni pacea adevărată și durabilă între oameni până când aceștia își îndreaptă primele, cele mai de seamă și mai lacome priviri spre căutarea bunurilor sensibile, materiale, pământești, cari cu greu pot îndestui pe toți, chiar și când nici unul (greu de crezut) nu ar vrea partea leului, și în mod necesar cu cât este mai mare numărul participanților, cu atât i-se va veni mai puțin fiecăruia; prin urmare acele bunuri sunt aproape întotdeauna izvoare de lăcomie și invidie, și astfel de neînțelegere și ceartă. Contrarul stă despre bunurile sufletești — adevărul, binele, virtutea — cari cu cât sunt împărțite la mai mulți, cu atât se înmulțesc și aduc roade mai bogate, pentru singuratici și colectivități.

„O altă greșală, de care vrea să ne ferescă cuvântul apostolic inspirat în mod divin, este aceea de-a crede, că ar putea exista adevărată pace externă între oameni și între popoare, când lipsește pacea internă, când adevărată spiritul păcii nu stăpânește cugetele și inimile, ori toate sufletele în general; cugetele pentru a recunoaște și a respecta motivele dreptății, inimile pentru că dreptății să i-se asocieze, mai mult: să o întrecă, iubirea. Pacea, anume, după cum spune profetul, trebuie să fie opera și fructul dreptății (Is. 32, 17), în aceeași vreme însă, după cum atât de limpede învață sf. Toma (2. 2 al q. 29. III ad 3-um) și cum arată însăși firea lucrurilor, ea aparține mai curând iubirii decât dreptății. Durere, cu greu poate domni și perdura pacea internă a cugetelor și a inimilor între cetățeni și clasele sociale dacă subsistă motive grave de neînțelegere, născute din cauza nedreptei împărțiri a foloaselor și greutăților, a drepturilor și datorințelor, a contribuției capitalului, a conducerii, a muncii și a participării la acel câștig, care se poate avea numai prin conlucrarea amicală a tuturor. Cu mult mai greu, ca să nu zicem imposibil, va dura pacea între popoare și state, dacă în locul adevăratei și curatei iubiri de țară, domnește și clocotește un naționalism dărz și egoist, care înseamnă ură și invidie în loc de dorința împrumutată după bine, neîncredere și suspiciune în loc de încredere frățească, concurență și luptă în loc de conlucrare în buna înțelegere, ambiție de egemonie și de predominare în loc de respectarea și apărarea tuturor drepturilor, chiar și a celor mici și slabi.

„Este apoi imposibil ca popoarele să aibă și să se bucure de aceea liniște a ordinii și libertății care este însăși esența păcii, până

Articole de fotografiat:

Kováts P. și Fiii, prăvălie de articole fotografice.
Cluj, Piața Unirii 8.

Celea mai nouă mașini de fotografiat **Baby-Box, Ikonta, Bessa, Billy și Billette**, se pot cumpăra de sărbătorile Crăciunului, la

Cereș Preș curent.

când dinăuntru și dinafară subsistă amenințări și primejdii, cărora nu li-se pot opune măsuri și mijloace suficiente de apărare. Și cu siguranță amenințările și primejdiile sunt nedespărțite de propaganda antisocială și antireligioasă amintită mai sus; dar nu se vor putea delăta și învinge numai cu mijloace materiale. În ce privește amenințările cu noui războaie, acum când popoarele au încă pozpeta în memorie și simt încă cu durere mizeria și cruzimea ultimului război, Noi nu vrem, nu putem crede în realitatea lor, fiindcă nu credem să existe vre-un stat civil, care ar voi să devină un ucigaș atât de monstruos și aproape cu siguranță sinucigaș; dar chiar și când am putea numai dubita despre existența unui atare stat, ar trebui să ne îndreptăm la Dumnezeu cu rugăciunea inspirată de profetul, care încă cunoștea războiul și biruința: *dissipantes quae bella volunt* (Ps. 67, 31) și cu aceea zilnică și comună a Bisericii: *dona nobis pacem*.

Știri mărunte

Pentru abonați. Dorind tuturor An nou fericit, conducerea »Unirii« aduce la cunoștința cetitorilor, că deodată cu acest număr trimite fiecăruia, urmând obiceiul din trecut, un mic calendar pe 1931. Îi roagă, în schimb, să cante a răspândi »Unirea« în cercul cunoșcătorilor lor, câștigând abonamente noi și, în deosebi, să nu uite a trimite cât mai curând abonamentul pe anul an 1931. În însași noțiunea abonamentului se cuprinde doar datoria de-a plăti înainte, la început de an. — Un ultim și stăruitor apel adresează apoi restanțierilor, durere prea numeroși, pentru achitarea neîntârziată a sumelor ce ne datorează. Dacă nu s-se trimite la timp nici modestele sume ce are de primit dela cititori, »Unirea« va fi pusă în fața unor greutăți pe cari nu le va putea birui.

Personale. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit pe p. Gheorghe Covoran administrator parohial la Tohanul vechiu, parohia II.

Regele și recensământul. În 29 Dec. 1930 s'a încheiat în toată țara marea conscriere a bunurilor și populației. De pretutindeni cele mai bune vești. Recensământul s'a făcut în plină ordine, fără inconveniente și cu împlinirea tuturor formelor cerute de organizatori. Dovadă că, grație operei de luminare cuminte, desfășurată de organizatori, de presă, de intelectuali, în special de conducătorii satelor preoți și învățători, poporul a înțeles convârșitoarea importanță patriotică a marelui conscrieri. — Pildă în această privință a fost întâiul cetățean al țării, M. S. Regele. În repetite rânduri Suveranul s'a interesat de mersul lucrărilor pregătitoare, dând prețioase sugestii și îndemnuri. Iar în ziua recensământului, M. Sa și-a completat personal lista, precum și pentru membrii familiei regale. La rubrica: »profesia principală«, Suveranul a scris: »Rege«, iar la »profesia secundară«: »agricultor«. Milioanele de plugari din țară vor privi cu bucurie această dragoste de brazdă a Regelui, care are mândria de-a se ocupa într'adevăr de aproape de cultivarea pământurilor sale.

Locale. Duminică, înainte de Botez, va predica în catedrală p. Ștefan Roșian, canonic mitropolitan; Marți, în 6 Ianuarie, la sărbătoarea Botezului Domnului, p. Dr. Augustin Tătar, prof. al academiei de teologie, iar Duminică viitoare, cea de după Botezul Domnului, p. Dr. Coriolan Pop-Lupu, profesor al aceleiași academii.

— Clerul greșal, corpurile didactice și autoritățile civile locale s'au prezentat Joia tre-

cută, la 1 Ianuarie, în fața I. Preasfinției Sale p. mitropolit Vasile, pentru a-i aduce tradiționalele bune urări de anul nou, felicitându-l tot odată din prilejul zilei sale onomastice. Sentimentele clerului le-a tălmăcit p. prepozit Iacob Popa care, trecând în revistă sumară momentele mai importante ale ultimului an de viață bisericească a asigurat pe Arhieru de toată dragostea și tot concursul clerului la munca grea pe care o săvârșește pentru înflorirea bisericii. — Prefectul județului, Dr. Cornel Ordace, prezintă urările și felicitările guvernului țării, ca și ale tuturor autorităților civile din județ, fericite să colaboreze cu biserica la minunata muncă patriotică pe care ea o împlinește sub înțeleapta cărmă a mitropolitului Vasile. — Mulțumind tuturor, I. Preasfințitul stăruiește, cordial și senin, asupra marelui gând creștinesc care se cheamă: împlinirea datoriei și care trebuie să fie normă călăuzitoare în străduințele tuturor. Incheind, I. Preasfințitul a reținut la o masă sărbătorească pe membrii gremiului și corpurilor didactice, ca și pe reprezentanții autorităților, reuniunilor și pe funcționarii superiori ai Blajului.

— Tradiționalul *revelion al Casinei române* a procurat și de astă dată numerosului public care a încăput în sala de gimnastică a liceului de băieți o neuitată seară de Sân-Văsiu. Grație prețiosului concurs pe care tot mai numeroasele talente ale tinerei generații blăjene țin să-l aducă, cu însemnate sacrificii de muncă și bani, acestei alese petreceri de familie a Blajului, programul deosebit de bogat și variat: cântări, muzică, schiță, balet, versuri, etc. a fost jinit în bună parte la înălțime cu adevărat artistică. Deosebit se remarcă contribuțiile admirabile ale dsoarei Sili Muntean, dela teatrul național din Cluj, apoi ale prof. Luchi Mureșan, Celestin Cherebețiu și d. Hoca. Nu mai puțin aplaudat a fost dansul reusit al dș. Simina Suciu și Mia Caliani, cântarea dș. Flavița Domșa și d. Casiu Suciu, ca și punctele de orchestră bine executate. A fost numai just, că pe lângă entusiastele manifestații ale publicului, susținătorii programului au primit și călduroase mulțumiri din partea comitetului Casinei, în numele căruia d. Dr. Ion Bianu, în clipele stingerii anului vechiu, a dorit, în vorbe cu mult meșteșug ticluite, tuturor an nou fericit.

Noul șef al partidului liberal. Moartea lui Vintilă Brătianu încheie un mare capitol din viața partidului liberal. Stăpănit de membrii casei Brătianu, viața lui a fost legată până la contopire cu această familie puternică. De acum nu va mai fi așa. Cărma a revenit, prin consentimentul tuturor vechilor liberali de altfel și la propunerea lui Dinu Brătianu însuși, diui I. G. Duca, pe care incontestabilul său talent, ca și rolul ce a avut până acum în viața publică și în partid, îl îndrituiesc deplin la noul post de onoare și răspundere. Viitorul — și »Viitorul« — vor arăta dacă această alegere a fost spre mântuirea ori spre perirea marelui partid de ieri, care azi se sbate între moarte și viață. Primele semne nu-s din cele mai bune. Schisma lui Gheorghe Brătianu se menține fermă și în însuși vechiul partid al cărui steag îl poartă, d. Duca e nevoit să evolueze între interesele pre-

cise ale marilor bancheri și nouile concepții politice impuse de vremuri și cerute insistent de o parte a »tineretului« liberal purificator. Ce va fi, vom vedea. Adevărat, că ziua bună se cunoaște de dimineață. Totuși, să mai așteptăm.

Telefonul »Unirii«

T. Ilba. Cazul este, de sigur, de gravitate excepțională. Și, din nenorocire, nu va fi unicul. Căci răvna pravoslavnică va mai fi împins și pe alți recensori din largul țării să sporească numărul sufletelor ortodoxe prin mijloace asemănătoare. Totuși suntem siguri, că numărul acestor recensori-apostoli nu este mare. Prea sunt grele sancțiunile prevăzute de lege pentru cei cari cutează să influențeze ori falsifice datele cerute la recensământ. Va simți-o aceasta și eroul de care ne scrieți, numai să denunțați cazul, cu iscălitură și în fața martorilor, delegatului județan al recensământului, care va ancheta numaidecât. Cu rezultatul, țineți-ne la curent și pe noi.

»Crucea«. București. Înțelepciunea colaboratorului D-Voastră, preot și Dr. pe deasupra, etalată sub titlul pravoslavnic: »Jarăși duhul uniților« (25. XII. 930), nu este lipsită de duhul obișnuit »la toate colțurile și răspântiile«, (cari grozav îi plac, fiindcă tot mereu se refugiază la ele). Duhul Sfintiei Sale e special și general. Inspirat de Doamna Sanda Matei, apoi »fiindcă p. Arhim. Scriban de asemenea pune la lumină unele date folositoare — ca totdeauna — trebuie să ieșim din nepăsarea trecutului« dând la lumină duhul proslit al uniților. Mai întâi cu un caz special. »La Internatul teologic« din București au fost servitori uniți P. Felea și »unii din studenții teologi au încercat numai din iubire frățească ca (!) să-i lumineze pe acești oameni asupra stării confesionale...« »Toate bune până aci«, exclamă cuviosul. Dar oamenii n-au voit să se facă ortodocși, de frica preoților uniți din Dej și Gherla! Vedeti, prin urmare, cum lucrează afurșii de preoți uniți?! Apoi să nu te revolți?! — »Dela cazul acesta special, să venim acum la ansamblu — mai grav în general«, se îmbărbătează neîntrecutul măiestru al scrisului românesc. Acest »ansamblu grav în general« l-a vădit conflictul Stere-Maniu și articolele »istorice« ale dlui Stere din »Adevărul«, ca și împrejurarea că acum când »uniții au toate dela papa, țara le-a dat adaus patrimoniul sacru, iar ortodoxia moare îndurerată cu titlul de dominantă.« — Cetitorii »Crucei« de sigur își vor face cruce de atâta înțelepciune și se vor ruga lui Dumnezeu să-i ferească de toată boala doctoratului, care îl muncește atât de cumplit pe bietul p. Felea.

G. București. Articolul de Crăciun al dlui Nae Ionescu: »Minunea din Bethleem«, merită, de sigur, toată atențiunea și toată aprobarea fiecărui creștin. Și pentru considerațiunile teoretice cu cari susține realitatea minunii din Bethleem, în butul insensibilității noastre față de ceea ce se zice minune; și pentru hotărâta mărturisire de credință, cu care încheie: »mărturisesc deci adevărul reclintit pe care nici un fel de știință nu ni-l poate pune la îndoială: și din Maria Fecioara s'a făcut om«. De sigur, într'o țară creștină acesta ar trebui să fie tonul dominant în concertul preseii de sărbători. — Durere, nu-i așa. Nici chiar la »Cuvântul« dlui Nae Ionescu. Căci pe aceeaș pagină, u de stă scrisă pomenita mărturisire de credință, un tovarăș de redacție scrie despre Cel născut din Fecioara laude, cari nu se deosebesc de loc de blasfemiile atâtor dusmani ai Mărturitorului. Ne repună să le reproducem. Nu putem însă să nu semnalăm acest profund și dureros desacord.

B. Cluj. Am citit și noi articolul din »Crucea« (25. XII. 930), în care p. Munteanu cere »să se repare o nedreptate« și să se admită și teologii ortodocși la examenele de doctorat în dreptul canonic, pe care universitatea din Cluj îl conferă numai celor catolici. Credem că are toată dreptatea. Ne-a impresionat de dreptul plăcut mai ales faptul că, în deosebire de atâția alții, Sfintia Sa nu ține de loc să facă vinovată biserica noastră pentru acest »privilegiu«. Cum nici nu este. Căci, la adeca, noi nu prea înțelegem rostul întregului »doctorat în canoane« dela Cluj. Dacă însă se menține, e just să se acorde tuturor.

E. Târgoviște. Am primit 200 Lei, abonament pe anul curent.

N. Lăpuș. Am primit 100 Lei. Numerii ceruți i-am trimis.

Parohia. Zăicani. Chităm primirea abonamentului pe anul curent.

F. Cătelul. Am primit 200 Lei. Achitat până în 30. VI 1931.

Biserica. Bala-Sprie. Am primit abonamentul pe anul 1930.

B. Șintereag. Am primit 200 Lei. Adresa am corectat-o.

A APĂRUT

A APĂRUT

„Teologia pastorală“

de canonicul Dr. Nicolae Brînzen, Vol. I. **Păstorul și Turma** (Hodegetica). Cu o prefață de I. P. S. Valeriu Traian Frențiu, arhiepiscop de Oradea.

Prețul: broșat Lei 350, legat Lei 380.

Până nu intră în comerț, se poate avea la autor cu prețul de: Lei 280 broșat și 310 legat.

Grăbiți cu comanda. Adresa: **Dr. Nicolae Brînzeu, canonic Lugoj j. Severin.**